

From: 5.1.2.e <5.1.2.e@hotmail.com>
Date: Tuesday, December 9, 2025, 12:42 AM
To: "postbus@eerstekamer.nl" <postbus@eerstekamer.nl>
Subject: Betreft: Signaal i.v.m. grondrechtelijke toetsing bij implementatie EU AI Act (mentale integriteit – art. 3 EU-Handvest)

Attachments:

09-12-2025 aan leden van de Eerste Kamer, Signaal i.v.m. grondrechtelijke toetsing bij implementatie EU AI Act.pdf

U ontvangt niet vaak e-mail van 5.1.2.e@hotmail.com. [Ontdek waarom dit belangrijk is](#)

Aan: Griffie Eerste Kamer der Staten-Generaal

Betreft: Signaal i.v.m. grondrechtelijke toetsing bij implementatie EU AI Act
(mentale integriteit – art. 3 EU-Handvest)

Datum: 09-12-2025

Van: 5.1.2.e

Geachte leden van de Eerste Kamer,

Graag breng ik onder uw aandacht dat binnen de huidige Nederlandse én Europese toezichtstructuren **geen enkele bevoegde instantie**, geen uitvoeringskader en geen handhavingsnorm bestaat voor de bescherming van **mentale integriteit** in relatie tot generatieve AI-systemen.

Het betreft risico's op psychologische beïnvloeding, mentale autonomie en cognitieve schade, vallend onder het grondrecht op lichamelijke én geestelijke integriteit zoals beschermd door **artikel 3 van het EU-Handvest van de Grondrechten**.

Relevantie voor de Eerste Kamer

Bij de beoordeling van de implementatie van de AI Act (EU 2024/1689) is van belang dat:

- de AI-wet géén expliciete regeling of beschermingsnorm voor **mentale integriteit** bevat;
- nationale instanties (NCSC, Digital Trust Center, AP, IGJ, BZK, SZW, Arbeidsinspectie, Informatie Rijksoverheid) inmiddels unaniem hebben bevestigd **geen mandaat en geen wettelijk kader** te hebben voor AI-gerelateerde mentale schade;
- ook Europese instanties zoals Europe Direct (DG JUST) hebben bevestigd dat er **geen EU-dienst** bestaat die bevoegd is om mentale schade door AI te beoordelen;
- de Europese Ombudsman mijn klacht (nr. **202503321**) in behandeling heeft genomen, omdat sprake lijkt van een **systemisch toezichtsgat**;

- het Fundamental Rights Agency (FRA) mijn signaal heeft doorgestuurd naar hun expertteam, maar daarbij expliciet géén verwijzing kon maken naar artikel 3 Handvest, omdat hiervoor **nog geen toegepast juridisch kader** bestaat.

Deze feiten tonen dat het grondrecht op EU-niveau **formeel wel bestaat, maar materieel niet uitvoerbaar is**.

De signalen komen onafhankelijk van elkaar tot dezelfde conclusie:
het grondrecht bestaat wél, maar het toezicht ontbreekt volledig.

Aandachtspunt vanuit de rechtspraak

In een **recente bestuursrechtelijke uitspraak** (Rechtbank Gelderland, **ARN 25/4864**) heeft de rechtbank vastgesteld dat:

- er **geen toezichthouder**, geen wettelijke basis en geen toepasbare norm bestaat waarmee artikel 3 Handvest materieel kan worden toegepast op AI-gerelateerde mentale schade;
- de rechter het grondrecht daardoor **niet kan toetsen**, ondanks het fundamentele karakter ervan.

Dit duidt niet op een individueel probleem, maar op een **structureel rechtsstatelijk vacuüm**: een grondrecht zonder uitvoeringsnorm, zonder bevoegde handhaver en zonder toetsingskader.

Verzoek aan de Eerste Kamer

In het kader van de Nederlandse implementatie van de AI Act verzoek ik u vriendelijk om het volgende expliciet mee te wegen in uw grondrechtelijke toetsing:

- dat mentale integriteit onder artikel 3 Handvest op dit moment **rechtens niet uitvoerbaar en niet handhaafbaar** is;
- dat zowel nationale als Europese instanties dit, ieder binnen hun mandaat, hebben bevestigd;
- en dat deze lacune ertoe leidt dat burgers bij AI-gerelateerde mentale schade **feitelijk nergens terecht kunnen**.

Dit signaal is géén beleidsvoorstel, maar een **grondrechtelijk aandachtspunt** dat rechtstreeks raakt aan uw constitutionele toetsende taak binnen het wetgevingsproces.

Indien u nadere feitelijke informatie of documentatie wenst, lever ik deze uiteraard graag op verzoek aan.

Geachte Griffie,

Als bijlage stuur ik u in PDF-vorm mijn signaal inzake de grondrechtelijke toetsing bij de implementatie van de EU AI Act (mentale integriteit – art. 3 EU-Handvest).

Met hoogachting,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Nijmegen

E-mail: 5.1.2.e @hotmail.com

Aan: Griffie Eerste Kamer der Staten-Generaal

Betreft: Signaal i.v.m. grondrechtelijke toetsing bij implementatie EU AI Act
(mentale integriteit – art. 3 EU-Handvest)

Datum: 09-12-2025

Van: 5.1.2.e

Geachte leden van de Eerste Kamer,

Graag breng ik onder uw aandacht dat binnen de huidige Nederlandse én Europese toezichtstructuren **geen enkele bevoegde instantie**, geen uitvoeringskader en geen handhavingsnorm bestaat voor de bescherming van **mentale integriteit** in relatie tot generatieve AI-systemen.

Het betreft risico's op psychologische beïnvloeding, mentale autonomie en cognitieve schade, vallend onder het grondrecht op lichamelijke én geestelijke integriteit zoals beschermd door **artikel 3 van het EU-Handvest van de Grondrechten**.

Relevantie voor de Eerste Kamer

Bij de beoordeling van de implementatie van de AI Act (EU 2024/1689) is van belang dat:

- de AI-wet géén expliciete regeling of beschermingsnorm voor **mentale integriteit** bevat;
- nationale instanties (NCSC, Digital Trust Center, AP, IGJ, BZK, SZW, Arbeidsinspectie, Informatie Rijksoverheid) inmiddels unaniem hebben bevestigd **geen mandaat en geen wettelijk kader** te hebben voor AI-gerelateerde mentale schade;
- ook Europese instanties zoals Europe Direct (DG JUST) hebben bevestigd dat er **geen EU-dienst** bestaat die bevoegd is om mentale schade door AI te beoordelen;
- de Europese Ombudsman mijn klacht (nr. **202503321**) in behandeling heeft genomen, omdat sprake lijkt van een **systemisch toezichtsgat**;
- het Fundamental Rights Agency (FRA) mijn signaal heeft doorgestuurd naar hun expertteam, maar daarbij expliciet géén verwijzing kon maken naar artikel 3 Handvest, omdat hiervoor **nog geen toegepast juridisch kader** bestaat.

Deze feiten tonen dat het grondrecht op EU-niveau **formeel wel bestaat, maar materieel niet uitvoerbaar is**.

De signalen komen onafhankelijk van elkaar tot dezelfde conclusie:
het grondrecht bestaat wél, maar het toezicht ontbreekt volledig.

Aandachtspunt vanuit de rechtspraak

In een **recente bestuursrechtelijke uitspraak** (Rechtbank Gelderland, **ARN 25/4864**) heeft de rechtbank vastgesteld dat:

- er **geen toezichthouder**, geen wettelijke basis en geen toepasbare norm bestaat waarmee artikel 3 Handvest materieel kan worden toegepast op AI-gerelateerde mentale schade;
- de rechter het grondrecht daardoor **niet kan toetsen**, ondanks het fundamentele karakter ervan.

Dit duidt niet op een individueel probleem, maar op een **structureel rechtsstatelijk vacuüm**: een grondrecht zonder uitvoeringsnorm, zonder bevoegde handhaver en zonder toetsingskader.

Verzoek aan de Eerste Kamer

In het kader van de Nederlandse implementatie van de AI Act verzoek ik u vriendelijk om het volgende expliciet mee te wegen in uw grondrechtelijke toetsing:

- dat mentale integriteit onder artikel 3 Handvest op dit moment **rechtens niet uitvoerbaar en niet handhaafbaar** is;
- dat zowel nationale als Europese instanties dit, ieder binnen hun mandaat, hebben bevestigd;
- en dat deze lacune ertoe leidt dat burgers bij AI-gerelateerde mentale schade **feitelijk nergens terecht kunnen**.

Dit signaal is géén beleidsvoorstel, maar een **grondrechtelijk aandachtspunt** dat rechtstreeks raakt aan uw constitutionele toetsende taak binnen het wetgevingsproces.

Indien u nadere feitelijke informatie of documentatie wenst, lever ik deze uiteraard graag op verzoek aan.

Geachte Griffie,

Als bijlage stuur ik u in PDF-vorm mijn signaal inzake de grondrechtelijke toetsing bij de implementatie van de EU AI Act (mentale integriteit – art. 3 EU-Handvest).

Met hoogachting,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Nijmegen

E-mail: 5.1.2.e@hotmail.com